

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-51592363-010.06.99-77562111
Konu : 5510 sayılı Kanunun Geçici 94 üncü
Maddesi

25.07.2023

GENELGE
2023/24

1- Genel Açıklamalar

13/1/2023 tarihli ve 32072 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7431 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun beşinci maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa eklenen geçici 94 üncü maddede;

“(1)4447 sayılı Kanunun Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinden yararlanan işverenler tarafından Kuruma sigortalılar adına eksik hizmet bildirilen günlere ilişkin ek nitelikteki muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin/aylık prim ve hizmet belgelerinin işverenin Kuruma başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde verilmesi ve muhteviyatı primlerin de aynı sürede ödenmesi halinde, söz konusu yükümlülükler süresi içerisinde yerine getirilmiş sayılır. Bu maddenin yürürlük tarihine kadar bu kapsamda tahsil edilmiş primler ve idari para cezaları iade veya mahsup edilmez.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir."
Hükümleri yer almaktadır.

7431 sayılı Kanunun beşinci maddesi 13/1/2023 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş olup uygulamanın usul ve esasları aşağıda açıklanmıştır.

2- 7431 sayılı Kanunun 5 inci Maddesi ile 5510 sayılı Kanuna Eklenen Geçici 94 üncü Maddenin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar

7431 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 94 üncü maddesinde yer alan düzenlemeden;

a) 4447 sayılı Kanunun Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinden yararlanılması,

b) 4447 sayılı Kanunun Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinden yararlanan sigortalılar için eksik gün kodu ve nedeni olarak “18-Kısa çalışma ödeneği”, “27-Kısa Çalışma Ödeneği ve Diğer Nedenler”, “28-Pandemi Ücretsiz İzin” veya “29-Pandemi Ücretsiz İzin ve Diğer” seçilmiş olması,

c) Sigortalılar için eksik hizmet bildirilen günlerin bulunması,

d) 4447 sayılı Kanunun Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinden yararlandığını belirten ve (b) bendinde sayılan eksik gün kodlarını içeren Ek-1 formunun Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezlerinden alınması,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

e) İlgili birimden alınan onaylı form ile Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğüne başvuru bulunması,

f) Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğüne başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren eksik hizmet bildirilen günlere ilişkin ek nitelikteki muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin/aylık prim ve hizmet belgelerinin üç ay içinde verilmesi ve muhteviyatı primlerin de aynı sürede ödenmesi,

Şartlarının birlikte gerçekleşmesi halinde yararlanmak mümkün olacaktır.

Bu bakımdan, nakdi ücret desteği ve kısa çalışma ödeneğinden fazla ve yersiz yararlanılmamış olması nedeniyle ilgili ay/dönemdeki eksik bildirim yapılan gün sayısı ile fiilen çalışılan gün sayısı uyumlu olan sigortalılar için bu madde hükümlerinden faydalanılması mümkün olmayacaktır.

Örnek 1: (A) işvereni tarafından işyerinde çalışan (B) sigortalısına 2020/Haziran ayı için "18-Kısa çalışma ödeneği" ile 10 gün eksik gün bildirim yapılmış olup söz konusu sigortalının ilgili ayda fiilen çalıştığı gün sayısı ve Kuruma bildirim yapılan prim ödeme gün sayısı 20 gündür.

Bu durumda sigortalının ilgili ayda 10 gün kısa çalışma ödeneğini fazla ve yersiz almaması ile fiilen çalıştığı gün sayısı ve Kuruma bildirim yapılan prim ödeme gün sayısı 20 gün olması nedeniyle fazla ve yersiz olarak alınmayan kısa çalışma ödeneğine esas 10 gün için geçici 94 üncü madde hükümlerinden faydalanılması mümkün olmayacaktır.

2.1- 4447 sayılı Kanunun Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinden yararlanılması

2.1.1- Kapsamdaki İşverenler

7431 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa eklenen geçici 94 üncü madde hükmünden yalnızca 4447 sayılı Kanunun Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinden yararlandığı Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezleri tarafından belirlenen işverenler faydalanabilecektir.

2.1.2- Kapsamdaki Sigortalılar

Sigortalı bakımından 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 94 üncü maddesi hükmünden yararlanılabilmesi için;

- Sigortalıya yapılan ödeme hakkında 4447 sayılı Kanunun Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinin uygulanmış olması,

- Yersiz ve fazla ödeme yapılan aylarda/dönemlerde yersiz ve fazla ödeme yapılan sigortalının hizmetlerinin Kuruma eksik bildirilmiş olması,

- Eksik hizmet bildirim yapılan sigortalıya ilişkin eksik gün kodu ve nedeninin "18-Kısa çalışma ödeneği", "27-Kısa Çalışma Ödeneği ve Diğer Nedenler" "28-Pandemi Ücretsiz İzin" veya "29-Pandemi Ücretsiz İzin ve Diğer" seçilmiş olması,

Şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

Örnek 2: 2021/Haziran ayı için (A) sigortalısına yapılan fazla ve yersiz ödeme 4447 sayılı Kanunun Geçici 32 nci maddesi kapsamında terkin edilmiştir. Bu durumda (A) sigortalısının 2021/Haziran ayında eksik bildirim olmasının ve eksik hizmetler için 18-Kısa çalışma ödeneğinin seçilmiş olması halinde madde hükmünden yararlanılacaktır.

"18-Kısa çalışma ödeneği", "27-Kısa Çalışma Ödeneği ve Diğer Nedenler" "28-Pandemi Ücretsiz İzin" veya "29-Pandemi Ücretsiz İzin ve Diğer" eksik gün kodları dışında başka bir eksik gün kodu için yersiz ödeme yapılmış olması halinde, yanlış bildirilen eksik gün kodları kanıtlayıcı belgelerle (Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezlerinden alınacak resmi yazı) 18, 27, 28, 29 eksik gün kodlarına dönüştürülmediği sürece 5510 sayılı Kanunun Geçici 94 üncü madde hükmünden

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

yararlanılamayacaktır.

2.2-Eksik hizmet bildirilen günler bulunması

2.1.2. başlığında belirtilen sigortalılar için 4447 sayılı Kanunun Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinin uygulandığı aylarda/dönemlerde eksik hizmet bildirilen günlerin bulunması halinde, 5510 sayılı Kanunun Geçici 94 üncü madde hükmünden yararlanması mümkün olacaktır.

Örnek 3: (A) işyeri işvereni tarafından işyerinde çalışan (B) sigortalısına 2020/Haziran ayı için kısa çalışma ödeneğinden dolayı 20 gün fazla ve yersiz ödeme yapıldığı Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezlerince tespit edilerek söz konusu ödeme Geçici Madde 32 kapsamında terkin edilmiştir.

Söz konusu sigortalının 2020/Haziran ayı için Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirim yapılan prim ödeme gün sayısının 10 olduğu varsayıldığında, genelgede belirtilen diğer şartların da sağlanması kaydıyla eksik bildirim yapılan 20 gün için ek nitelikteki muhtasar ve prim hizmet beyannamesi/aylık prim ve hizmet belgesi verilebilecektir.

Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinin uygulandığı aylarda/dönemlerde sigortalı adına fazla ve yersiz ödeme yapılan gün sayısı kadar bildirim yapılması gerektiğinden, fazla ve yersiz ödeme yapılan gün sayısından daha fazla ya da az bildirim yapılması mümkün olmayacaktır.

Örnek 4: (A) işvereni tarafından işyerinde çalışan (B) sigortalısına 2020/Haziran ayı için kısa çalışma ödeneğinden dolayı 20 gün fazla ve yersiz ödeme yapıldığı Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezlerince tespit edilerek Geçici Madde 32 kapsamında söz konusu fazla ödeme ilgili Kurumca terkin edilmiştir.

Bu durumda, genelgede belirtilen diğer şartların da sağlanması kaydıyla, B sigortalısı adına 2020/Haziran ayı için Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezlerince fazla ödeme yapılan 20 gün için ek muhtasar ve prim hizmet beyannamesi/aylık prim ve hizmet belgesi verilecek olup 20 günden az veya fazla bildirim yapılmasına izin verilmeyecektir.

Ayrıca, ek muhtasar ve prim hizmet beyannamesi/aylık prim ve hizmet belgesindeki prime esas kazanç tutarı sigortalının ilgili ayda Kuruma bildirilmiş olan prime esas kazanç tutarının prim ödeme gün sayısına bölünmesi suretiyle bulunan günlük kazanç tutarının eksik bildirilen gün sayısı ile çarpılması suretiyle hesaplanacaktır.

2.3- 4447 sayılı Kanunun Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinden yararlandığını belirten onaylı formun alınması

7431 sayılı Kanunun beşinci maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 94 üncü madde hükmünden yararlanabilmesi için Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezlerinden Genelgenin ekinde yer alan ve ilgili birimce onaylanmış olan Ek-1 formunun alınması gerekmektedir.

Söz konusu formda, Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinin uygulandığı;

- İşyerinin sicil numarasına,
 - İşyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğüne,
 - Fazla ve yersiz ödeme yapılan sigortalı bilgilerine,
 - Fazla ve yersiz ödeme yapılan aylara/dönemlere,
 - Sigortalı için fazla ve yersiz yapılan ödeme gün sayısına,
 - Sadece 18,27,28,29 numaralı eksik gün kodlarına,
- ilişkin bilgiler yer alacaktır.

Form işverenler tarafından 2 nüsha olacak şekilde doldurulduktan sonra işverence ilgili Çalışma

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezinin onayına sunulacaktır. Onaylanan formların bir nüshası ilgili Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğüne ibraz edilebilmesi için işverene verilecektir. Ayrıca onaylanan formun diğer nüshası Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezi tarafından saklanacaktır.

Formda sigortalı bilgileri ile fazla ve yersiz ödeme yapılan ay/dönem bilgileri işyeri ve sigortalı bazında her bir ay/dönem ayrı ayrı belirtilmek suretiyle yer alacaktır.

2.4- Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğüne başvuruda bulunulması

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezlerinden Genelgenin ekinde yer alan Ek-1 formunun alınması sonrasında söz konusu onaylı formla birlikte ilgili Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne /Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğüne başvuruda bulunulması gerekmektedir.

Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinin uygulandığı aylarda/dönemlerde sigortalı adına fazla ve yersiz ödeme yapılan gün sayısı kadar bildirim yapılması gerektiğinden, Kuruma bildirim yapılacak gün sayısı Ek-1 formunda yer alan “Fazla ve Yersiz Ödeme Yapılan Gün Sayısı” kadar olacaktır.

Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğüne verilen Ek-1 formunda yer alan bilgiler Kurum kayıtlarındaki bilgilerle karşılaştırılmak suretiyle kontrol edilecektir. Ek-1 formundaki bilgilerin, Kurum kayıtlarındaki bilgilerle uyumsuz olması veya Ek-1 formdaki bilgiler üzerinde tahrifat yapılmış olduğunun tespiti halinde Ek-1 form yeniden düzenlenecektir.

Yapılan kontrol sonrasında Ek-1 formundaki bilgilerin doğru olduğunun anlaşılması halinde;

- Tabloda yer alan ay/dönemler için “İşveren İnter-İşveren-Terkin ve Ertelemeler-Dönem Bazlı İşyeri Erteleme İşlemleri” menüsü vasıtasıyla dönem bazlı işyeri erteleme yapılacaktır. Erteleme nedeni olarak “5510/Geçici 94. Md.” seçilecektir.

İşverenlerce ek bildirim yapılacak sigortalılar için ilgili dönemlerde daha önce verilmiş belgenin kanun türü seçilmeksizin (Kanun: 0) verilmiş olduğu durumlarda;

- Tabloda yer alan ay/dönemlerde tahsilat bulunması halinde iptal/ek belge/beyannamesi verilebilmesi amacıyla ilgili ay/dönemler için tahsilat çıkışı yapılacaktır.

- İşveren tarafından (A) tahakkuk nedeni seçilerek kapsamdaki sigortalılara ilişkin erteleme yapılan dönemler için iptal/ek belge/beyanname verilecektir.

İşverenlerce ek bildirim yapılacak sigortalılar için ilgili dönemlerde daha önce verilmiş belgenin kanun türü seçilerek verilmiş olduğu durumlarda;

- İşveren tarafından (A) tahakkuk nedeni seçilerek kapsamdaki sigortalılara ilişkin erteleme yapılan dönemler için kanun türü seçilmeksizin asıl/ek belge/beyanname verilecektir.

5510 sayılı Kanunun geçici 94 üncü maddesi kapsamında eksik hizmet bildirilen günlere ilişkin düzenlenecek ek nitelikteki muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinden/aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı anılan Kanunun ek 17 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca geriye yönelik prim teşvik, destek ve indirimlerinden yararlanılması mümkün olmayacaktır.

Bu nedenle, işverenler tarafından düzenlenecek olan muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin/aylık prim ve hizmet belgesinin kanun türü seçilmeksizin verilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, işverenler tarafından belge/beyannamenin kanun türü seçilerek verilir verilmemişinin tespiti için Sosyal Güvenlik İl Müdürlükleri/Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlükleri tarafından İşveren İnter-Listeler İstatistikler-İşveren Listeleri-Dönem Bazlı İşyeri Erteleme Listeleme İşlemleri menüsü vasıtasıyla erteleme nedeni “5510/Geçici 94. Md.” olan işyerlerine ilişkin liste alınacaktır.

Alınan listede yapılan kontrol sonucunda "5510/Geçici 94. Md." kapsamında verilen

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

belge/beyannamenin kanun türü seçilerek verildiğinin tespiti halinde yersiz olarak yararlanılan teşvikler gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte işveren den tahsil edilecektir.

2.5- Eksik hizmet bildirilen günlere ilişkin ek nitelikteki muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin/aylık prim ve hizmet belgelerinin verilmesi ve muhteviyatı primlerin ödenmesi

Eksik hizmet bildirilen günlere ilişkin ek nitelikteki muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin/aylık prim ve hizmet belgelerinin Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğüne başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren 3 ay içinde verilmesi ve muhteviyatı prim tutarlarının da aynı sürede ödenmesi halinde söz konusu yükümlülükler süresi içerisinde yerine getirilmiş sayılacaktır.

Örnek 5: İşveren tarafından 16/8/2023 tarihinde başvuru yapılması ve yapılan kontroller sonucunda başvurunun işleme alınması halinde, 16/8/2023 tarihi takip eden aybaşından (1/9/2023) itibaren 3 ay içinde (30/11/2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) belge/beyannamenin verilmesi ve muhteviyatı prim tutarlarının da aynı sürede ödenmesi halinde söz konusu yükümlülükler süresi içerisinde yerine getirilmiş sayılacaktır.

Başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren eksik hizmet bildirilen günlere ilişkin ek nitelikteki muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin/aylık prim ve hizmet belgelerinin üç ay içinde verilmesine rağmen muhteviyatı primlerin aynı sürede ödenmemesi halinde ise primlerin yasal süresinde ödenmemesi nedeniyle 5510 sayılı Kanunun 89 uncu madde hükümleri uygulanacaktır.

Diğer taraftan, başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren üç aylık süre içerisinde işveren tarafından verilen belgeye/beyannameye ilişkin aynı sürede verilecek olan düzeltme belgeleri/beyannameleri de yasal süresinde verilmiş sayılacaktır.

Buna karşın başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren 5510 sayılı Kanunun geçici 94 üncü maddesi kapsamında üç aylık süre dışında verilen belgeler/beyannameler ise yasal süresinde verilmemiş sayılacaktır.

Bu şekilde üç aylık süre dışında verilen belgeler/beyannameler kamu kurum ve kuruluşlarından (Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezlerinden) alınan bilgi ve belgeye istinaden verildiğinden incelemeye sevk edilmeyecek ve bu Genelgenin 2.4 numaralı bölümünde belirtildiği şekilde Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü/Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü tarafından yapılacak kontrol sonrası işleme alınacak olup; söz konusu belgeler/beyannameler için ilgisine göre 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin 4 numaralı alt bendi veya (m) bendinin 4 numaralı alt bendi uyarınca idari para cezası uygulanacaktır.

5510 sayılı Kanunun Geçici 94 üncü maddesine istinaden işverenlerce verilen belgelere/beyannamelere ilişkin olarak, mahkeme kararından veya Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlerden ya da diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden veya bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden ilgili dönemlerde fiili çalışması bulunmayan sigortalı/sigortalılar için bildirim yapıldığının tespit edilmesi halinde 5510 sayılı Kanunun ve buna dair mevzuatın sahte sigortalılığa ilişkin hükümleri uygulanacaktır. Bu durumda,

- Sahte sigortalılar adına ödenen primler Kuruma irat kaydedilecektir.
- İlgililer hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 204 üncü, 206 ncı ve 207 nci maddeleri kapsamında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulacaktır.
- İşverenin söz konusu işyeri dışında başka işyerlerinin de bulunması halinde, bu işyerlerinden de sahte sigortalı bildiriminde bulunma potansiyeli olduğu dikkate alınarak bu işyerlerinin Kurumca takibi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

yapılacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Kürşad ARAT
Kurum Başkan V.

EK: Başvuru Formu

DAĞITIM:

Gereği:

Merkez ve Taşra Teşkilatına

Bilgi:

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

